

Protokoll fra konsultasjonsmøte mellom Sametinget og Fiskeri- og kystdepartementet, Karasjok, 27. februar 2007.

Til stede:

Fra Sametinget (ST): Sametingsråd Ann-Mari Thomassen, sametingsrepresentant Egil Olli, politisk rådgiver Geir Tommy Pedersen, direktør Heidi Salmi, avdelingsdirektør Audhild Schanche, seniorrådgiver Torvald Falch, rådgiver Svend Falkanger og førstekonsulent Hans F. Ravna.

Fra Fiskeri- og kystdepartementet (FKD): Fungerende fiskeri- og kystminister (og Nærings- og handelsminister) Dag Terje Andersen og seniorrådgiver Richard Pedersen.

Nærings- og handelsdepartementet (NHD): Ekspedisjonssjef Ida Skard.

Fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID): Statssekretær Berit Oskal Eira, ekspedisjonssjef Petter Drefvelin, saksbehandlere Cecile Haare, Marthe Cecilie Pramli og Martin S. Fredheim.

1. Foranledning

Konsultasjonsmøtet, som ble ledet av sametingsråd Thomassen, fant sted i Sametingets lokaler den 27. februar 2007, mellom kl. 14:00 og 16:00. Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet deltok som observatører. Konsultasjonen var en oppfølging av konsultasjoner i Fiskeri- og kystdepartementet 11. januar 2007 som ble ledet av statssekretær Vidar Ulriksen i Fiskeri- og kystdepartementet, og fra Sametinget av Sametingsråd Ann-Mari Thomassen.

Regjeringen tar sikte på å legge frem en Stortingsmelding om strukturpolitikk for fiskeflåten i vårsesjon 2007, basert på en utvalgsinnstilling nedfelt i NOU 2006:16 Strukturvirkemidler i fiskeflåten og mottatte høringsuttalelser til denne.

Av aktuelle dokumenter nevnes: NOU 2006:16, Sametingets høringsuttalelse av 9.10.2006, Fiskeri- og kystdepartementets to notater av 8.01.2007 og notat oversendt 19.02.2007, samt Sametingets notat av 22.02.2007.

Det ble bestemt at Fiskeri- og kystdepartementet utarbeidet protokoll fra konsultasjonen.

2. FKDs notat av 19.02.2007

Statsråden viste innledningsvis til at FKD har registrert Sametingets synspunkt fremmet under konsultasjonene 11.01. 2007 om at tidligere konsultasjonsunderlag ikke var tilstrekkelig til å gå inn i reelle og substansielle

konsultasjoner. Han la vekt på at FKD må forholde seg til innspill og synspunkter fra en rekke miljøer, både direkte næringsinteresser og andre. FKD legger vekt på å etterleve konsultasjonsordningen, men statsråden understreket at de vesentlige næringsinteresser som preger saken har medført et klart tidspress og at saken planlegges lagt frem for Stortinget før påske i år.

Statsråden gikk deretter gjennom departementets dokumentasjon oversendt 19.02.2007 som redegjør for forslag nedfelt i utkast til stortingsmelding. Det ble understreket at Regjeringen ikke har tatt endelig stilling i saken, men i utkastet til melding ble det foreslått følgende konklusjoner:

1. videreføring av kondemneringsordningen for den minste kystflåten og av strukturvoteordningen for den større kystflåten og for havfiskeflåten,
2. innføring av en forhåndsfastsatt tidsbegrensning i strukturvoteordningen, som bør ligge i intervallet 15 – 30 år,
3. denne tidsbegrensningen gjøres gjeldende også for allerede tildelte strukturkvoter,
4. strukturvoteordningen for kystflåten utvides til å omfatte gruppen av fartøy med hjemmelslengde for kvotetildeling mellom 11 og 15 meter, og i havfiskeflåten vil man se nærmere på muligheten for å finne en løsning for gruppen av fartøy med nordsjøtrållatelse opp mot strukturvoteordningen for industritrållgruppen, og
5. at utredning av modeller for innkreving av en ressursrente i fiskeriene ikke blir videreført.

Statsråden viste til at de foreslåtte strukturtiltakene er frivillige og individorienterte ordninger som foreslås innført både som et bidrag for å trygge flåtens konkurransekraft og for å øke sikkerheten i fiskeriene ved at det skapes et kvotegrunnlag som gjør det økonomisk mer attraktivt å drive fiske med mer enn én person per båt, også i den minste kystflåten. Han understreket videre at den kommende strukturmelding vil fokusere på de ovennevnte forslag. Det er følgelig en rekke sentrale fiskeripolitiske og fiskerifaglige tema som ikke vil bli berørt i denne sammenheng, herunder ressursfordelingen mellom ulike fartøygrupper, distriktskvoteordningen, rekrutteringskvote, leverings- og bearbeidelsesplikten og kongekrabbeforvaltningen.

3. Sametingets notat av 22.02.2007

Sametingsråden viste innledningsvis til Sametingets notat av 22.02.2007 og konsultasjonsavtalens overordnede krav og retningslinjer, og viste til at Sametinget ikke har fått tilbakemelding på Sametingets posisjoner framsatt i tidligere notater og i høringsbrevet. Det ble vist til at FKDs notat av 19.02.2007 gir en generell omtale av de foreslåtte tiltak og at det ikke omfatter vurderinger av hvorledes de foreslåtte tiltak vil berøre samiske interesser og rettigheter. Det ble vist til at Sametinget må bli kjent med regjeringens posisjoner og grunnlaget for disse.

Det ble videre vist til NOU 2006:16 og at utvalget ikke har foretatt vurderinger av de foreslåtte tiltak i forhold til folkerettslige forpliktelser overfor samene som urfolk. Dette gjorde det desto viktigere at departementet foretok slike vurderinger i tilknytning til stortingsmeldingen. Sametingsråden viste videre til at selv om det pågår utredningsarbeid, både i Samerettsutvalget (II) og Kystfiskeutvalget for Finnmark, er regjeringen til enhver tid forpliktet til å ivareta samiske rettigheter som følger av folkeretten.

Sametingets prinsipielle standpunkt er at tiltak for strukturering i fiskeflåten som vil påvirke samiske interesser ikke kan vedtas og iverksettes nå.

4. Drøfting av foreslåtte tiltak (jf. de fem punktene gjengitt i avsnitt 2)

Pkt. 1

Videreføring av kondemneringsordningen for den minste kystflåten og av strukturvoteordningen for den større kystflåten og for havfiskeflåten.,

Sametinget argumenterte for at kondemneringsordningen i den minste kystflåten ble avvirket idet en hevdet at ordningen har medført utarming av flåten i samiske områder, og at det heller ikke var overkapasitet i denne flåten. Sametinget la også vekt på at de prinsipielt er mot strukturering av fiskeflåten. Når det gjaldt strukturvoteordningen for større kystfartøy og havfiskeflåten oppfattet Sametinget denne ordning som vanskelig å reversere og stilte seg åpen for en videreføring av strukturvoteordning for disse fartøygruppene.

FKD delte ikke oppfatningen om at kondemneringsordningen førte til utarming av den minste kystflåten, ei heller synspunktene på at det ikke var overkapasitet, og viste til at ordningen planlegges å løpe ut den fastsatte virkeperiode, dvs. til 30.06.2008.

Pkt. 2 og 3

2 - Innføring av en forhåndsfastsatt tidsbegrensning i

strukturvoteordningen, som bør ligge i intervallet 15 – 30 år.

3 - Denne tidsbegrensningen gjøres gjeldende også for allerede tildelte strukturkvoter.

FKD viste til at departementet legger til grunn at det innføres en forhåndsfastsatt tidsbegrensning for tildeling av strukturvote, og at dette gis tilbakevirkende kraft for allerede tildelte strukturkvoter. Det foreslås en forhåndsfastsatt tidsbegrensning i strukturvoteordningen innenfor intervallet 15-30 år.

Sametinget gikk inn for at tidsbegrensningen settes til 15 år og at ordningen gis tilbakevirkende kraft.

Pkt 4

Strukturkvoteordningen for kystflåten utvides til å omfatte gruppen av fartøy med hjemmelslengde for kvotetildeling mellom 11 og 15 meter, og i havfiskeflåten vil man se nærmere på muligheten for å finne en løsning for gruppen av fartøy med nordsjøtråltillatelse opp mot strukturkvoteordningen for industritrålgruppen.

Sametinget viste til at en vesentlig andel av det samiske kyst- og fjordfiske er representert i denne fartøygruppen og gikk sterkt imot strukturering av flåten under 15 meter. Den foreslåtte strukturering vil svekke grunnlaget for samisk næringsutøvelse og ble ansette å være i strid med ILO-konvensjon nr. 169 og FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter. Sametinget fryktet at ordningen vil medføre kvotekonsentrasjon og avfolking av distriktene. Sametinget etterspurte også grunnlag for å innføre strukturering under 15 meter og viste til at det ikke kan sies å være overkapasitet i denne flåtegruppen. Denne flåtegruppen har ikke fisket sin andel av TAC de siste to årene.

FKD viste til at strukturkvoteordningen for kystfiskeflåten foreslås utvidet til å omfatte gruppen av fartøy med hjemmelslengde for kvotetildeling mellom 11 og 15 meter, men med 13 meter som nedre lengdegrense i kystgruppen for makrellfiske. Dette er i samsvar med forslaget fra Strukturutvalgets flertall. Videre vil Regjeringen se nærmere på muligheten for å finne en løsning for gruppen av fartøy med nordsjøtråltillatelse, opp mot strukturordningen for industritrålgruppen.

FKD viste mht. spørsmålet om mulig kvotekonsentrasjon til at det for fartøygruppen mellom 11 og 15 meter foreslås et kvotetak på inntil 2 ganger fartøyets grunnkvote, samtidig som en henviste til bestemmelsen om fylkesbindinger i torskefisket. FKD mente deretter at strukturering av fiskeflåten under 15 meter, ikke vil ha negative konsekvenser for samisk fiskeri.

Pkt. 5

At utredning av modeller for innkreving av en ressursrente i fiskeriene ikke blir videreført.

Statsråden viste til at spørsmålet om ressursrente i fiskeriene ikke var endelig behandlet i regjeringen, men at departementet foreslår at videre utredninger i sakens anledning ikke bli gjennomført.

Sametingsråden viste til at Sametinget kan slutte seg til et slikt forslag. Sametinget viste deretter til opparbeidelsen av "superprofit" for deler av flåten og reiste spørsmålet om hvordan regjeringen vil forholde seg til dette hvis ikke en ressursrenteavgift innføres.

Pkt. 1 – 5, oppsummert.

Det er enighet mellom Sametinget og Fiskeri- og kystdepartementet om følgende forslag:

- videreføring av strukturvoteordningen for den større kystflåten og havfiskeflåten (pkt 1),
- forhåndsfastsatt tidsbegrensning i strukturvoteordningen (pkt. 2 – uenighet om varighet)
- tidsbegrensningen i strukturvoteordningen gis tilbakevirkende kraft for allerede tildelte strukturvoter (pkt. 3) og
- utredningen av modeller for innkreving av ressursrente i fiskeriene blir ikke videreført (pkt. 5).

Det er ikke enighet om følgende forslag:

- videreføring av kondemneringsordningen for den minste kystflåten (pkt. 1),
- innføring av forhåndsfastsatt tidsbegrensning (pkt. 2 – mht. varighet) og
- innføring av strukturvoteordning for kystflåten utvides til å omfatte kvotetildeling til fartøy mellom 11 og 15 meter (pkt. 4).

5. Oppfølging av konsultasjonsmøtet

Fiskeri- og kystdepartementet vil utarbeide og oversende for eventuelle merknader et utkast til protokoll fra konsultasjonsmøtet 27.02.2007.

Departementet vil utarbeide et notat der det redegjøres for hvorledes aktuelle forslag kan påvirke samiske interesser og da sett i forhold til folkerettslige forpliktelser.

Saken følges opp med konsultasjon på administrativt nivå.

6. Tilleggstema: Europeisk kampanje mot handel med selprodukter.

Etter at konsultasjonen var avsluttet ønsket Sametinget å drøfte norsk tilnærming til europeiske tiltak rettet mot handel med selprodukter og ba FKD om å redegjøre for status i arbeidet.

Statsråden viste til at Belgia alt hadde vedtatt et forbud mot slik handel og at EU-kommisjonen var anmodet om å utarbeide et felles EU-regelverk som skal forby import av aktuelle produkter i hele EU. Videre til at norske fremstøt i sakens anledning ble ledet av Utenriksdepartementet. Han redegjorde deretter for bilaterale kontakter med aktuelle land og med EU-kommisjonen, samt at saken eventuelt vil bli reist i internasjonale fora som WTO.

Fra norsk side legges det i denne sammenheng særlig vekt på prinsippet om at det skal være anledning til vitenskaplig fundert og bærekraftig høsting av naturressurser.

Sametinget deler denne oppfatning og viste til at en har tatt opp saken bl.a. med urfolkfora i andre land og med EU-kommisjonen. Sametinget understreket at en ikke har ressurser til å utnytte de kontakter og påvirkningsmuligheter som kan være tilgjengelig og ba om at FKD vurderte muligheten av å bevilge midler til Sametinget for at slik innsats kan bli realisert.